

TEMESI ÉVA IRODALMI KÖR

2021. FEBRUÁR

Temesi Éva

Menekülés

Menekültje vagyok
ennek a világnak.
Elbújok a fénytől,
ölelnek az árnyak.
Valamitől futok,
jaj, utol ne érjen,
hogy ki az, vagy mi az,
én már nem emlékszem.
Elbújtam e létben,
otthonban, családban,
egyszerű középszer
óvó takarásban.
Nem tűnök ki soha,
elveszek egészen
ebben a nyugalmas
meleg szürkeségben.

Ami benn megszólal,
elhallgatom mélyen,
mindörökre titok!
Elrejttem... Vagy mégsem??

Akrosztichon

Teremteni
Embert
Mint
Egyszer
Sóhajtotta
Isten

Érdemes?
Vagy és
Akarom-e?

Birkás Erzsébet

A költő szabadsága

A költő ír,
mert írnia kell,
arcán, szívéen:
nincs lepel.

A költő ír,
kinyílik akár a virág,
tudata, lelke:
sokszínű szirmokra száll.

A költő ír,
szelíden tárulkozik,
tapasztalatot fogalmaz,
őszinte, nem hazudik.

A költő ír,
tudatában a felnőtt gondolat:
szabadságra vár,
a szavak végén tudja jól,
tágul a határ.

A költő ír,
mert írnia kell,
arcán, szívéen:
nincs lepel.

Bölcsesség születése

Akár a madarak a kinyílt
tavaszi föld felett, úgy
repülnek a meggyötört évek,
mialatt leszünk:
bölc és kitartó akaratú
emberek.

Az alkony becsukja ablakát

Zúzvara ült a téli-ágra,
csillogó-fényben úszik
hófehér csipke-ruhája.
Gyöngyként szórja fényét
a téli-ég végtelen tengere,
zúg a szél, tombol,
mély haragot szór:
hideg szeme.
Kismadár reszket
fészke mély-ölében,
éhes varjú dühöngve kárál
a vastag-hótakarón,
a diófa tövében.
Köszön az alkony,
ezüst szürke a táj,
elcsitul lassan a kert,
az utca, s pihenni tér:
a sok-sok madár.
A hó hullása
egyre szaporább,
azt kívánjuk,
ilyen sűrűn hulljon tovább!
Az alkony becsukja ablakát.
Fehér takaró alatt
aludni készül a táj.
Otthonok csillogó-fényeit
sötétség váltja fel.
Éber kutya hangos ugatása,
messziről hallik.
Fagyos éjszakában,
fáznak a fák,
tar-ágainak húrjain,
vadul, zúgón muzsikál.

1982. március idusa

A Magyarország felfedezése című szociográfiai könyvsorozat az 1930-as években Féja Géza: Viharsarok című könyvével indul, majd az 1970-es években újraindulásakor a könyvsorozat mögé rendelték a Szépirodalmi Könyvkiadót, és tiszteséges, elhivatott hazájukat szerető író emberek társadalomképet rajzoltak meg a korabeli magyar valóságról, magas színvonalon, és széles látókörűen. 1972-ben Kunszabó Ferenc: Sárköz című alkotásával gazdagodott ez a szociográfiai könyvsorozat, ezt a könyvet 1989-ben olvastam el, ugyanis akkor találkoztam először személyesen Kunszabó Ferencel. Érdparkvárosban a postán dolgoztam, ajánlott levelet adott fel az író, szociográfus, franciasapka volt a fején, arcán harcias forradalmi barázdák voltak sietősen jött és úgy is távozott. Ez azt jelenti Érden lakik pörögtek gondolataim, szerettem olvasni, mert mindig könnyedén indította útjára legelső sorait és olyan érdeklődést felkeltve szötte-fonta mondatait, hogy nem könnyű szívvel tettem le a könyvét, ha még nem olvastam végig. „– *No de hát, miért éppen a Sárközt? – kérdezte régi ismerősöm, ki különben szögrül-végrül idevaló. – Miért ezt a tájat, mikor sem gyermekkorod, sem életbe induló ifjúságod, nem kötődik, csak a Dunántúlra sem? A kérdés őszinte volt: óvó és figyelmeztető. Ő gyermekkorát ezen a tájon töltötte, ma is élő kapcsolata van vele, de még sohasem kísérelt meg csak egyetlen elemző sort is papírra vetni a Sárközről. Megnyugtatom: én már többször megkíséreltem szűkebb pátriámról, a Nyírségről írni, de eddig még egyetlen épkézláb mondat sem sikerült. Túl sok a béklyó. Az érzelembéklyó, az emlék-béklyó, vagy hogyan nevezzem. Ezek szerint ő szerényebb, én pedig szerencsétlenebb.*” Így írt, a fenti sorai, gondolom igazolják állításomat. Aztán többször is találkoztam vele, elolvastam Gyarapodásunk története című könyvét amely ki-mondottan Érdről szól, 1983-ban a Magvető Kiadónál, a Gyorsuló idő könyvsorozat könyveként jelent meg. A 32. oldalon olvasható: „*Március van, 1982. március idusa, pénzünk még alig, de bős lakáskeresésben vagyunk. Pontosabban, csak vagyok.*” Érden a Béke tér 3/b-ből akartak elköltözni, ismerőseik minden lakást nagy-

szerűnek találtak melyek a Lenin vagy az Engels utca környékén voltak, a többiekről nem volt jó véleményük. Közben a harmadik gyermeket várja a család és keresik a lakást, egy sornyi erről: „Innen, szeptembertől visszatekintve már magamnak is hihetetlen, hogy szinte minden napom, reggeltől estig a lakásszerzéssel telt.” Parkvárosban sikerül vásárolni, egy olyan házat, melyen még kell ezt azt csinálni, no de se baj, hiszen nagyszerű szakemberek vannak Érden a következő sorok így szólnak: Legelső és legfontosabb a szakemberek felhajtása. Érd központjában van egy hatalmas tábla, rajta a különböző kisiparosok neve, címe, ábécébe szedve. Ez nagyon okos kezdeményezés, csak csupán két baja van. Az egyik, hogy a változásokat át kellene vezetni rajta, ez azonban a kisebb hiba. A nagyobb, hogy e tábla alapján június elején hiába indul el az ember, mert minden kisiparos dugig van munkával. Miért nem jött februárban, uram? – kérdezte az egyik mester. Hamar kiderült azonban, hogy nem egyedül a nagy nyári szezonról van szó. Az iparosok legszívesebben ismerőshöz vagy az ismerős ismerőséghez mennek el, mert ott látják biztosítotttnak magukat. Mert ha egy vadidegen a munka végeztével nem tud fizetni, mit tegyenek? A ház elkészül, akik segítenek kiderül ismerősök, családtagok és bizony az író is kiveszi részét a munkából.

Fotó: Fajkus József

Az iratok rendezése a földhivatal az OTP ügyintézők újabb és újabb feladatok elé állították a családot, kis ízelítő: „Azt például, hogy mikor a Földhivatalban végre átadták az okmányt, s az OTP-ben az illetékes mindent rendben lévőnek talált, akkor nem állította ki a pénztárnak szóló utalványt, hanem közölte, hogy két hét múlva jöjjenek. Semmit sem kérdeztem, csak mosolyogtam alázatosan. Ezen úgy meglepődött, hogy szükségesnek tartotta hozzátenni: „... mert nagyon sok a dolgom...” Néha felkérték egy-egy ünnep alkalmával és Érden ünnepi beszédet is mondott. Aztán 1987-ben megjelent Bátor címmel szülővárosáról szóló könyve, Nyírbátorról és az egész Nyírségről szól írása, mely így kezdődik: „A gyermekkoromban meglakott helységek közül Bátor volt az egyetlen, melyiknek hírét előbb hallottam, mint földjét tapostam volna.” Kunszabó Ferenc 1932-ben született Nyírpazonyban februárban és 2008 februárjában hunyt el. Könyveit olvasva korhűen rajzolta meg a társadalmat melyben élt, és Széchenyi Istvánt nagyon tisztelte, mert két könyvet is írt róla és munkásságáról. Érden is élt alkotott és még egy könyvet is szentelt Érdek, köszönet érte, akárcsak a valóságot hűen ábrázoló írásaiért is.

Fotó: Fajkus József

Habos László

Égnek, fénynek...

Arcodon arcom vonásai
tükörképe égnek, fénynek,
formázottan durva
művészi alkotása
valami mély szenvedélynek.
Szemek csillogók, szépek,
túllátnak minden ősi képen,
időt törnek ifjú álmok,
vad ösztönök utolérnek,
jussot kérnek,
s szétbontják a végtelenbe
rejtett sosem látott színeket,
és valami mély szenvedéllyel
újrifestik lehunyt szemmel
vakon, Teremtőnek rideg álmát,
arcom megszépült vonásait,
szabadságunknak határait,
bűnbeesések látomását,
rejtelseit ősi képeknek,
azúrkékjét félénk mennynek,
feketességét torz halálnak,
útjait zord tévelygésnek,
s ragyogását égnek, fénynek.

Hányszor...

Hányszor néztem, ó, hányszor
fájdalmad, mely vérszínre festette
szemed, a mindig kéklő mennyet.

Hányszor néztem, ó, hányszor
tükörképem kérdőn, hol van fénye
a Teremtő tekintetének.

Hányszor néztem, ó, hányszor
tehetetlenségem, törve láncaim
a szent ígéreteknek szavain.

Hányszor nézem még, ó, hányszor
könnyezve fájdalmad, vadul tükörképem,
s megalázottan tehetetlenségem.

Vízben a világ

Mosdótálban forrásvíz,
színtelen vízében a világ
önnön börtönében remeg,
és felkorbácsolt hullámai beszennyeznek
minden tudást, vágyat, akaratot,
ki érti meg a partra vetett gondolatot?
A halálra szánt levette saruját,
fáradt lépte megpihen,
ránehezül a remegő világra,
s hullámokat tördelő lábát
egy bűnös nő mossa tisztára.

Karácsony István

Sárga

Mi sárga?

A villamos kocsik a szerelmesen
összekapaszkodók,
a versenyző sisakja a sikamló fényben,
a siklóhajó teste a kékes habokon,
a búza tábla selyme,
a repce virága,
a virágpor illatos márgája,
a kankalin kabátja,
a málinkó zakója,
a pufók napraforgók arcát keretező girland,
a kis liba, csirke pihe ruhája,
a vén hold az égen,
az arany az ördögi,
a tavaszt beharangozó aranyeső,
a gólyahír.

Arany a Te szöszi hajad,
arany mind, mi tőled fakad.

Sárga kosztümöd fakuló gombja,
sárga melltartód színes csatja,
sárga kalapod szegélye,
sárga kesztyűd is a kezedre illő,
karkötőd is melynek köve ékkő.
Hiszen sárga a kedvenc színed,
fagyaltból is a banánt szereted.

Sárga szalagot teszel a tölgyfára,
amikor vársz télen, vagy hogyha nyár van.

Mégis legszebb sárga nékem:
amikor barátom a sárga irigységtől pukkad,
mert tudja jól, hogy csakis az enyém vagy!

Nap és Hold

Előre küldi vörös dzsidásait
Kergetni a hajnali pára ólom kulisszáit.
Kerek fejével feltápaszkodik,
s vérágas szemének egyetlen rezzentésével
megfutamítja a kóborló bárányszerű hivatlan seregét.

Megnézi magát a tó fodrozódó vizében
s szikrázva hág a hatalmas boltívre.
Bandukol az égen
a Nap ő az égi nagyúr.

Dölyfösen hirdeti:
méltán imádták
évezredek vadászó népei
örökös fenségét.

Az ég kékjét
sápasztja fakóvá
diadalittasan – Ő a király.

Ha kél a Nap,
A Hold haloványan remeg.
Várnia kell tetszhalott feltámadásával
míg társa útja végeztével
visszaereszti véres kardját
a hegycsúcs-kirakott oliva-zöld hüvelyébe,
s magára húzza rőt vörös bársonyát.

Vadorzó Hold, az est jöttével
átveszi hatalmát.
Kacsintgató csillagok vidám barátai,
ám magára hagyják, amikor
a felhőkkel háborog.

Bágyadt, sárga képpel farsangi lampionként
kószál a sötét égen.

Az őszi madár füttyülő dalával hirdeti
a rezgő leveleknek:

Ő az éj ura.

S bár létünk fogyhatatlan alapja a Nap,

Ő ezüst, a Hold pedig arany!

Kreischer Nelly felvételei

Sötétségben is...

Fagypont fölött
éppen
éjt alig mulasztó szürkességben
gyúrt ébredés fogságában
fényre várakozó vágyban
érkezik a nagy hajó

kopott seszínű léttakaró
közepébe
fénycsíkot húz a sötétbe
uszályok oldalán lámpasor
vízre hullva szétáramol
mosdat
követ és kavicsokat
hosszan nézek fénycsíkokat

mozdul
hullámszik mint a tenger
teljen meg minden színekkel
vonszolt napok bús terheit
segítség teremtő ledobni
itt
ne számoljak veszteséget
új
reggel
újult hittel éled
tűnjön el könny és bánat

segítség nekem
hogyan
minden percet ajándéknak lássak.

Mi lettem volna nélküled

Létketrecemben
magányos
ág
szívem
egyedül ringatná magát

kívül
rekedő
nagyvilág
belül
szunnyadó vak virág

mi lettem volna nélküled
sikoly nélküli szédület

pár csepp eső mi szétszalad
nem öntöz
száraz hantokat

mi lettem volna
csöpp mosoly
holdsugár úton valahol
bukdácsoló
törékeny lélek
mindenütt csak keresnélek

mi lettem véled
általad
tőled kaptam a szavakat
tőled angyali az ölelés
vénülő szíves kaland a lét

mit adtál nekem
könnyeket
kitartást
harcot

életet.

Kreischer Nelly

Első hóvirág

Hó-paplan alól kikandikált
az első, kíváncsi hóvirág,
s lelkemben máris tavaszi zsongás!
Lecsukom szemem. Füstszín égen
fény sugár táncikál bárányszerűen,
bogár döngicsél, madár csicsereg,
vegyes virágillat leng körül.
Köröttem minden velem örül,
mintha már tavasz lenne.

A lélek tükre

Az alkotó, mikor teremtés közben
kicsit megpihent, játszadozott.
Csodás Mandalákat készített.
Mozaikokba rejtette a kész egészet...
Kombinált, variált színeket,
s mint a leges-legszebb mandalát,
megalkotta a két emberi szemet!
a részekbe rejtett lényeket
Így lett a szem, a lélek tükre.
Hozzáértő olvasni tud belőle.

Útközben

Örökké útközben vagyunk.
Starttól a célig mindig, újra
útközben vagyunk, megújulva.
Tőlem hozzád, tőled tovább
szerelemtől szerelemig.
Születéstől a halálig,
hol földi utunk véget ér.
De véget ér-e akkor vajon?
Vagy ott is csak útközben vagyunk?
Új dimenzióban, más alakban,
más téridőben folytatjuk utunk?
Örök körforgásban hova jutunk?
Célt érni vajon hol mikor, fogunk?

Tavasza a télben

A márciusi hóvihár elült és hirtelen,
fény sugar tört át a szürke égen.
Melegét arcomra csókolgatta,
s hunyt szemhéjam alatt, tarka réten
vidám táncot jártak a sugarak.
A levegő vibrálva remegett.
Éreztem a közelgő tavaszt,
ahogy a szerelmet egy ölelésben.

Lehoczky Győző

Sok zavar... és '56 után...

Újra visszamenni abba
A förtelmes szennybe...mocsokba ...
Ahol az erőszak és az önző ember
Én-érdekében mindent áldozni merészel ...

És kezdem előlről, hazudott hittel,
Képmutató arccal...a kézen bilinccsel ...?
És vakon remélnem, hogy amit a szó állít,
Való igazat fed, mindegyik szaváig ...?

És remélnem azt, hogy minden gondolat,
És tetteket öltött minden áldozat,
Úgy került munkámba, ahogy én akartam ...?
Ahogy az életben mindent beleadtam ...?

Tudom, már régen elmúlt az idő,
A vak hiszékenység vissza sohase jó ...
Meglátja mindenki, mi körötte él
Másként fest a tettben, és más amit beszél ...!

És végül az ember késő agg korára
A valóra döbben, úgy istenigazában ...
Álszent hazugságot lát, vég nélküli sorban
Csak önigazolást és szépítést valóban ...

Vagy eltorzul minden, és más felé mutat ...
Ahol már nem az „én” jelzi az utat ...
És csak addig kellett, mint eszköz a kéznek,
Árva szó sem igaz, mit neki ígértek ...

A meztelen valóság már előttem fekszik,
Hamis zene húrját, vég nélkül feszítik ...
Csalás és ámítás szörnyűségét látom ...
Célomat az úton meg sose találom ...

Míg jóhiszeműen az utamat néztem ...
Talán én tévedek... sokszor azt reméltem ...
De elmúlt a köd már, lehullott az álarc ...
Az igaz szó ma már bátrabban kiálthat ...

És mi az, mit régen tenni kellett volna ?
Fel se szállni az ily tébolyult vonatra !!
De mikor azt hittük: minden kicsi lépés
Életet jelenthet és átvészélést ...

Úgy mentünk a sorsnak, még hőszi hittel,
Igazabb, ha férfi a porondon esik el ...
Homlokán a kétes halál-glóriával
S nem sétálhat többé elárvult fiával ...

Tisztelet a hősnek, ki a földben nyuszik,
Ki eszméjét védte szinte utolsóig,
Övezzé dicsfény őt s utókori hála ...
Süssön a dicsőség bátor homlokára ...

De a túléléshez más is kell !
Keményen élni tudó nép s gyermek kell, hogy éljen ...
Mert lehet feltámadás sárból, út porából,
De soha pusztító korhadó halálból ! !

Történelmünk büszke önpusztító népe,
Századokon át a halál útját élte ...
Ha ennyi erővel egymás kezét fogják,
De másként írhatnánk népünk krónikáját ...

.....
Az elmúlt háborúban a halál útját jártam,
Katona-temetők nagy – nagy sorát láttam ...
Minden kereszt alatt ott feküdt egy élet,
Egy része a haza elhalt nemzetének ...

És századok óta hány sírgödröt ástunk ...
S elég volt, hogy a gyászban könnyezve megálltunk ?
Sirattuk a testvért, hazánk ifjú népét ?
Sok még azt sem tudta, miért áldozza vérének ... ?

Pedig a szívükben a hősök lángja égett ...
Csak fogytunk – fogytunk és nem tudtuk mi végett ?
És századok óta gyengültünk hiába ...
Remélve boldog kor jön egykor Hunniára ...

Vén Európát „védtük”, hát védeni kellett ?
Hisz a vész után védettből újra ellenség lett ...
S végül a csalódottság féktelen dühében
Ellenséget láttunk már egymás szemében ...

Európa sorsunkat mindig koncul dobta ...
Az ellenség étvágyát vérünkkel itatta ...
Azt várták, megtörik végre Árpád népe ,
S szolgaságba süllyed örökös időkre ...

Tán rosszul akartuk azt, amit akartunk..?
Hiszen tisztességből mindent oda adtunk ...
Sok hibát követtünk... ? beláttuk azóta,
Fogjuk egymás kezét ... álljunk be egy sorba ...

Ha egy cél felé megyünk, úgy jó úton járunk,
Javulni fog sorsunk, békés lesz világunk ...
S ha új vihar támad, azt is átaléljük ...
Mert bármilyen kicsi is, erős a mi népünk ...

. . . .

1988. II. 6. L. Gy.

Kedves leendő Lakástulajdonos!

Ezzel a kis ismertető füzetkével kívánunk még nagyobb kedvet csinálni Önnek! Ugye már szinte érzi a Legenda völgyi lakópark ingatlanának kulcsát a zsebében!

Igen, jól választott!

Ön a Fővárostól elérhető közelségben található, érdekes tektonikájú, három kis hegygel, valójában dombbal határolt völgyben épülő lakópark ismertetőjét olvassa.

Igyekszünk rövid történetírással, a legendák megjelenítésével, különös titkok felderítésével a környék múltját bemutatni, hogy Ön úgy érezhesse, nem egy vadidegen helyre költözik, hanem egy bájos múltú vidékre, melynek történelmében Ön is szerepet kap, ha lakóparkunkat választja.

A hely geológiailag az Dunántúli középhegység, és a Nagyalföld találkozásánál helyezkedik el. A Bűn hegy, Koporsó hegy és Átok hegy közötti völgynek már sok neve volt. Legutóbbi elnevezése a Hideg völgy, ugyanis itt 3 C. fokkal hidegebb az évi középhőmérséklet a magyar átlagnál, a völgy szűkössége, és viszonylagos szelessége miatt. Félre a légkondicionálással! Ön olyan helyen lakhat, mint ha 400 km-rel északabbra élne! A nyári hűvösséget a zordabb tél váltja, ugyanis Hazánkban itt marad meg legtovább a hó. Tavaly április közepén még hógolyóztak itt a kiránduló gyerekek!

Ön egyfajta modern zsákfaluban érezheti magát, ugyanis a völgy csak egy bejáratral bír. Az Átok és Koporsóhegy között van csak bejárat, mert a másik két lehetőség (Átok és Bűnhegy, Bűn és Koporsóhegy) közötti lankás rész vizes, mocsaras, természetvédelmi terület.

Ugyanis többek között itt található Magyarország egyetlen súlyosabban mérgező békája, a közönséges fekélybeka (bombina

drastica vulgaris), illetve a hólyaghúzó vágósás (carex hemorrhagica) is. Említést érdemel még a bűdöscickány (sorex araneus), mely veszettség miatt sajnos igen megritkult. És ne feledkezzünk meg a sávolt gyötrőszúnyogról (culex pipiens), mely csekély számban van jelen a nagyszámú denevér miatt. Ritkán fellelhető a lakásokba is gyakran berepülő, nagytestű fűrészragójú repülőcsíbor (hydrophillidae macrocarpus vampirica), melynek eszmei értéke igen magas, jelenleg három millió forint egyedenként. Vigyázat! A bogár harapása nehezen csillapítható, erős vérzést okozhat! Ha meglepi Önt a hegyek jelen elnevezése, pár sorral lejjebb magyarázatot nyernek ezek a nevek. Cégünk célja, hogy a korábbi, vidámabb hegy neveket visszahozzuk, ez ügyben a bírósági szakaszban járunk.

A természet kincseinek megjelenítése után képzeletben haladjunk a völgy bejárata irányába!

Ön egy csodálatosan kiépített úton haladhat befelé a völgybe. Az út igen széles, megfelelően alapozott, mert a hely talaja alácölöpözést igényelt. Amikor eléri a Fejetlen Jézust a kereszten, akkor ér a völgybe.

És máris itt vagyunk az első bájos legendánál!

A Fejetlen Jezusnak megmosolyogtató története van. A homokkő szobornak egy rendkívüli hideg pattanthatta le a fejét, bizonyos források alapján. A fiatalon meghalt, tragikus sorsú Nehéz Árpád szobrász alkotása 1919-ben került felállításra, az ország felدارabolása idején, Szenvedő Krisztus néven. A legenda mégis tartja magát, mely a következő: A történet szerint a húszas években erre sétált a város egyik közismerten trágár és durva életű hentesa, bizonyos Ártányi Ferenc, szerelmével. Veszekedés tört ki köztük, mely tettlegességig fajult. Ártányi bottal leverte a szobor fejét, és péppé verte vele szerelme koponyáját, majd a szobor alá elásta őt. A szobor feje sajnos soha nem került elő. Azonban a maradványokat hamar megtalálták, de azonosítani csak sokára tudták, az elkövető is huzamos ideig ismeretlen maradt. Az elhalt emlékére fát ültettek a szobor mellé, melynek villámcsapástól torz sziluettje még most is áll. A fiatal fára tizenöt év múlva felakasztotta magát

Ártányi, lelkiismereti okokból, illetve, mert a nyomozás kezdte rá telni a gyanút. A leverte fejű Jézus nyaka könnyezni, vérezni kezdett a történet szerint, a gyilkosság időpontjának minden évfordulóján, azonban ez csak pár évig volt tapasztalható. A nép ezért ragasztotta rá a Csíkos Jézus nevet. Tény, hogy a szobor-torzó valóban szürke-sötétszürke csíkos. A szóbeszéd szerint a szoborra nézni nem szabad, mert bajt hoz, bár, ha virágot viszünk rá, elkerülhet minket a balszerencse. Állítólag Verő Rozália mósónő, aki jól megnézte a szobrot a harmincas években, harmadnapra elvesztette fiatal férjét, és három gyermeke közül a legkisebbet, de amikor virágot vitt a szoborra, szerencse érte, mert összeomló házából az egyik gyermekét ki tudta menekíteni. Délután, koraeste a lenyugvó nap a keresztre feszített Jézus torzója mögött nyugszik le, így hazafelé tartva óhatatlanul odavonzza a tekintetet.

Tehát Ön egy legendás helyre lép be, mely tele bűvös, izgalmas történetekkel, melyek azt mutatják, e völgynek szerves, élő múltja van, és Ön itt találhat helyet családjának!

E ponton érdemel megemléítést a másik, időben fiatalabb legenda, mely a II. Világháborúig vezet vissza. 1944-ben, a Magyarországot bombázó angol-amerikai légierő egy nappali, amerikai ún. légierőd, azaz B 17 repülőgép súlyos találattal e három hegy között tűnt el, úgy látszott, itt zuhan le. A kitérő felderítő-elhárító egységek azonban semmit nem találtak. Lehetséges, hogy a gép mégis haza tudott érni, és a hegyek között felemelkedett, azonban ezt cáfolja a többek által hallott becsapódás. Egyes feltételezések szerint a mocsaras részre zuhant a gép, és mindenestül ellepte a láp. Gáspár József juhász, aki az 1950-es években itt legeltetett, számolt be először a hullámokban hallható jellegzetes mély rotor hangról, mely a környékbeli sétálók szerint valóban tapasztalható időnként még ma is, és szaggató fejfájást okozhat. Később a juhász megtebolyult.

E második legenda is e hely különlegességét mutatja. E mesék viccesek, minden alapot nélkülöznek, Ön mégis elmondhatja, egy rendkívüli helyen lakik. Ide vendégei nem úgy lépnek be, mint egy unalmas lakóparkba. Megemléjtük még, hogy újabb amerikai had-

történeti források szerint az xb-38 típust repülő Max Emery hadnagy és csapata valóban eltűnt ezen a környéken. Egyes feltételezések szerint a gépet nem is találat érte, hanem villámcsapás, ugyanis e hely a menydörgések völgye is. De biztosíthatjuk, egyetlen esetben tapasztaltuk ezt az építkezések során, amikor Horváth Ottó segédmunkást érte villámcsapás az épülő tetőn. A munkás szerencsésen túlélte a csapást, azonban sajnálatosan hat nap múlva meghalt a kórházban, szívritmus zavar következtében. E sorok írásakor is emlékezünk rá, mint ahogy arról a négy munkásról is, aki leesett az épülő ház oromzatáról.

A menydörgések érdekes módon, a három hegy akusztikájának köszönhetően igen hangosak, és az echo hatások miatt egy-egy dörgés nagyon sokáig hallható. Így egy-egy zivatar esetén, sajátos módon, szinte szünet nélküli égzengésben lehet részünk.

A völgynek azonban még régebbre nyúlik vissza a története. A legelső források az 1600-as évekből származnak. A völgy elnevezése ekkor Rontó völgy volt, mert e helyen élt a források szerint Baba, a környék híres rontó asszonya. A havasalföldi származású Raducanu később kapta a Baba nevet. Az asszony állítólag tejet tudott elapasztani, és egyéb rontásokra is képes volt, ha valaki megfizette. Vesztét is ez okozta. Amikor a néptelen völgy egyetlen lakójaként bent égett házában, mindenki a huszárfőhadnagyot emlegette, akinek szeretője a rontás miatt tüdővészben halt meg. Baba emlékét őrzi az épülő lakóparktól mintegy három kilométerre lévő Rontó kő. Megközelítése nem ajánlott, de nem a rontás mese miatt, hanem mert a környezetében fel nem robbant lőszereket találtak kirándulók. A robbanószeretek elszállítása az ingoványos talaj miatt nehézkes, semlegesítésük folyamatban van. A későbbiekben a völgy lakatlan lett, azonban a közepén elhelyezkedő terület, ahol most a lakópark is épült, az Akasztói erdő nevet kapta, mert a Fővárosból a bukott személyek rendszeresen, de ismeretlen okból ide jártak felakasztani magukat. Ennek a terület lőtér jellegű felhasználása vetett véget, mert az öngyilkosjelöltek a földben lapulók, fel nem robbant lőszertől, illetve a robbanásoktól jobban féltek, mint a fulladásos haláltól. A lőtér végül a selejt lőszer tároló helye lett. Később a robbanóanyagokat elásták, mert a Főváros vegyi szemetét ürítették ide az ötvenes években.

A teknotikus mozgások miatt aztán mind a maradék tűzéségi eszközök, mind a vegyszerek eltemetetté váltak.

Így ma már a tiszta, romlatlan természet várja Önöket!

A múlt történeteit engedi láttatni a lakópark alapozásánál feltárt középkori temető is. Az itt talált csontokat vizsgálják, feltehetően pestistemető lehetett, erről feljegyzés nincs.

Külön említést érdemel az úgynevezett Kormos pagony a Koporsóhegy lábánál. A Főváros ipari fejlődése során a széljárás e völgybe terelte az emissziót, ettől a kis tölgyes fáinak törzse elfeketedett. Napjainkra az ipari termelés lanyhul, de a fák fekete-sége megmaradt.

És még egy gondolat erejéig térjünk vissza az elsőre baljósnak tűnő elnevezésekre, ami a három dombot illeti. Itt a bűn és bűnhődés kálváriája jelenik meg. A dokumentált történet nem legenda, viszont a környék folklórájának szerves része.

1824-ben ugyanis a Kecskés hegy lábánál erőszakolta halálra egy kereskedő kiskorú lányát bizonyos Angyalos Mártikát egy vándormuzsikust, Sovány Ottó. A lány a cselekmény után elvérzett. A hegy innen kapta a Bűn hegy elnevezést. A lány apja, nem ismerve a pontos helyszínt, a Makkos hegyre felkaptatva, égre emelt kezekkel átkozta meg a gyilkost. Innen az Átok hegy elnevezés. Amikor a muzsikust üldözték, a Szivárvány hegyen lőtték meg, és verték agyon, majd koporsóban hozták le onnan. A hegy neve azóta Koporsó hegy. Mindhárom helyen emléktábla őrzi a közelmúlt emlékeit. Angyalos Mártika meggyalázásának, halálának helyén egy forrás van. Aki ennek vizéből iszik, a hiedelem alapján egy éven belül elveszti szüzességét attól a férfitől, aki később élete párja lesz. A forrásvíz mérgező, így kerítéssel körbe van véve, és megközelítése tilos. A mérgezés eredete vizsgálat alatt van. Ahol a kereskedő égnek tárt karokkal átkozódott, oda családja egy leányszobrot emelt, sajnos a gyakori villámcsapások e szobrot sokszor elérték, ezért csorbult, kormos. Esős, viharos időben nem szabad látogatni. A Koporsóhegyen egy nagyobb méretű emlékkő áll, rajta Szabó Zsigmond, tragikus sorsú költő e cselekményről írt vers-töredékével:

Átkozott hegy,
Átkozott hely,
Ki ide lép,
Átokra lel.

Itt menekült
Sovány Ottó,
Fegyvertűztől
Botladozó.

Épp e helyen
Agyonverték,
Messze innen
Eltemették.

Hogyha a nap
Ide tekint
Átkokat szór
Ide, megint.

És még pár szó arról a történetről, mely minden alapot nélkülöz, azonban ronthatja a hely megítélését, ezért mindenképpen írunk róla, hiszen a klienseinkkel való közvetlenség és őszinteség legfőbb hitvallásunk. Így az eddig vidám legendák, a néha tragikus, de a környék gazdag folklórjának részét képező történetek mellé egy oknyomozást is mellékelünk, hogy Ön érezze, mindennek utánajártunk. Nyomozásunk biztos eredménye, hogy elmondhatjuk: Az a mendemonda, hogy itt sugárzó anyagokat tároltak, nem igaz!

Az 1970-es években merült fel az a szupertitkos terv, hogy Magyarországra is telepítenek atomrakétát, a Varsói Szerződés keretében. Sok helyszínt megvizsgáltak, többek között e völgyet is. A kiválasztott helyek között bizony ez a helyszín is felmerült. A völgy belvizessége azonban lehetetlenné tette a biztonságos telepítést, és a gyakori villámcsapások is a más helyszínekben való gondolkodást erősítették. A Vörös Hadsereg telepítő ezredeinek nehéz lánctalpasai azonban rendre elakadtak, részben az ingoványos talaj miatt, részben a régi lőtér addig fel nem robbant lőszereinek be-

robbanása miatt. Az is igaz, hogy nem adták fel egykönnyen, mert még bunkerek is épültek, melyek délre, fél kilométerre a lakóparktól, hevenyészett elkerítéssel megtalálhatóak. E betonsilókat gyorsan elöntötte azonban a víz. Az a legenda, hogy sugárzó töltetek maradtak volna a helyszínen, nem igazak. Az álhírgyártók egyik erős, vélt bizonyítéka, hogy sugárzó búvárruhák maradványait találták a helyszínen, mely arra utalhat, hogy az elsüllyedt sugárzó tölteteket a víz alatt keresték. Lobauer Róbert, az azóta autóbalesetben elhunyt kutató állítólag gyűjtött ilyen maradványokat, de ezeket senki sem látta. Szabó Ferenc, amatőr kutató sugárzásmérőjével dokumentáltan kimutatott radioaktív sugárzást a bunkerek környékén. A Magyar Honvédség radiobiológiai erői kivizsgálva az esetet, arra jutottak, hogy a kutató saját eszközén hordozta ezeket, amikor a Tapolca környéki, valóban sugárzó rakétasilók közelébe illegálisan eljutott. Szabó Ferenc azonban tavaly előtt eltűnt, körözése folyamatban van. Amennyiben előkerül, feltehetően gyógykezelésben kell részesülnie, és bírósági eljárás is indul ellene. De e történet végeredménye egy: E völgyben sohasem volt nukleáris fegyver, Önnek sugárzástól nem kell tartania!

És itt kell megemlítenünk azt a minden alapot nélkülöző történetet, melyet konkurensaink híreszteltek el, üzletrontási céllal. Nem igaz, hogy a hegyek bűvő barlangokat rejtene, melyekben egy egész úttörő raj eltűnt az 50-es években. Ellenségeink, akiknek az a céljuk, hogy Ön ne vásároljon itt ingatlant, és ezzel mindketten rosszul járjunk, némi alapot találtak e történet felépítéséhez, melynek hitelessége alátámasztására a tudományos élet szereplőit is bevonták. Való igaz, hogy léteznek források, melyek barlangokról beszélnek, de ez nem igazolódott. Az is tény, hogy harmincöt gyermek tanáraival együtt eltűnt a környéken, és egyik vezetőjük barlangász volt. A jelenlegi kutatások biztosan állítják, hogy egy koncepciós per előkészítésének terméke a gyermekek eltűnése. A per végül nem indult meg, és a gyermekekről, nevelőikről azóta sem tudunk.

Kedves leendő Lakástulajdonos!

Bízunk benne, és hisszük, hogy a gazdag múlt feltárása közelebb hozza ehhez a szép környezethez, és így Ön nemcsak a csodála-

tos épületkomplexumot láthatja, hanem az alapos tényfeltárással közelebb jut közvetlen környezete megismeréséhez. Javasoljuk, gyönyörű ingatlanának megvásárlása után tegyen könnyű sétákat, akár kirándulásokat a környéken. Javasoljuk a völgy bejáratánál a Fejetlen Jézus szobor megtekintését, és, amennyiben babonás, ne felejtse el virágot vinni a szoborhoz. Mindhárom hegyre érdemes felmenni, azonban ezt zivataros időkben ne tegye! A Rontó kő megtekintése távolról ajánlott, a volt szovjet silók megtekintése esetén a kerítés maradványainak vonalát ne lépje át, biztonsága érdekében. A Bűn hegyi forrás valóban súlyosan mérgező. A kerítés ellenére gyakori a kisállat tetem, a helyszín bejárását nem javasoljuk. A déli, lápos természetvédelmi területek látogatását csak hivatásos kísérelővel javasoljuk, aki ügyel a megfelelő ruházatra, és ellenszérummal is rendelkezik. Javasoljuk még gépkocsijára a téli gumit egy hónappal előbb feltenni, mert mint említettük, az időjárás zordabb, északibb a megszokottnál. Az őszi esők a szeles mikroklíma miatt sokszor az utakra fagynak, melyet vékony hóréteg is gyakran ellep, így csalóka módon, nem havon, hanem jégalapon autózhatunk. Bizony a hófúvás is gyakori a völgy bejáratánál, és beljebb is. Folyamatban van szerződés megkötése olyan szolgáltatóval, aki hókotrást végezne, a közös költség terhére. És ha véletlenül, a kirándulások során barlangbejárat nyomaira bukkanna, az illetékeket értesítse, ne kezdjen önálló felfedezésbe!

És még néhány szó a forradalmi építészeti újításokat is magában hordozó építkezésről!

Mivel e völgy két tájegység határán helyezkedik el, így a talajmozgások az átlagnál gyakoribbak. Lajos Ernő történész adatgyűjtése szerint egy Árpád házi templom is volt a környéken, amelynek nyoma veszett, feltehetően a földmozgások következtében jelentősen alásüllyedt. Az ingatlankomplexum építése során előrelátóan gondoltunk a földmozgásokra, és az építési engedély is kötelezett erre bennünket. Az eladási árban is megjelenő, azonban teljes biztonságot eredményező ún. „kaliforniai rugalmas alapozás technológia” abban az esetben is stabilan tartja a felépítményt, ha jelentős földmozgások történnek. Ebben az esetben előfordulhat a héjazat repedezése, oldalirányú nyíró hatású elmozdulása, de a rugalmas

alap alkalmazkodása a talajmozgáshoz nem engedi a jelentősebb felépítmény torzulást egy határig. Ismerve a völgy talajmozgásainak múltját (kiemelve dr. Ferdinánd Kálmán geológus professzor, akadémiai tag kutatásait, s erről szóló tanulmányát: Csavartan csúszó, alábukó, rétegelt talajú vizes völgykatlanok épületstatikai rizikó-faktorai), elmondhatjuk, alapvetően egy átlagosnál bizonytalanabb talajmechanikáról beszélhetünk. Azok a technológiák, melyeket beépítettünk az ingatlanba, több évre megkímélnék minket a héjazat akár kisebb mértékű torzulásaitól is, és hosszabb, évtizedes távlatokban számolva sem okoznak általában nagyobb gondot, mint a falazat, vakolat dilatáló, esztétikai repedezettsége. E problémák amúgy sem a felépítményt, hanem alapvetően a pinceszintet érintik, nevezetesen a talajmozgások szigetelést érintő károsításáról, melyek tömítetlenséghez vezetve talajvíz szivárgást eredményezhetnek. Gondoltunk ennek elhárítására, így a pince szintre több, nagy teljesítményű szivattyút telepítettünk, melynek áramkimaradás esetén is stabil üzemet biztosító aggregátorát gratis juttatjuk vásárlóink rendelkezésére.

Tájékoztatjuk még Önöket, hogy csodálatos ingatlanaik megvásárlásának nem áll útjában az építési hatóság engedélyezésének hiánya. A hatóság bürokratikus akadályhalmozása (engedjék meg, hogy e környezetben kekeckedésről beszéljünk) mely mind a talajmechanika, mind a felvonultatott technológia vélt elégtelensége, mind a völgy veszélyes tereptárgyainak lakóhelyhez való közelsége, mind a vélt veszélyes endémiák és toxikusság (veszettség és mérgező állatok közelsége) területére kiterjedt, bírósághoz fordultunk, melynek folyamata során az ingatlanba költözés nem halasztó hatályú. Minél több kedves ingatlantulajdonossal bírunk, annál inkább a status quo tényét tudjuk felsorakoztatni eddigi érveink mellé ahhoz, hogy az elvesztett első fok után másodfokon pozitívan bírálják el engedélyeinket.

Kedves leendő Lakástulajdonosok!

Rendkívül kedvező árajánlatunkból most, limitált keretek között további 5% engedményt adunk földszinti, és északnyugati fekvésű lakásaink leendő tulajdonosai számára.

Igen, jól döntött! Keressen, hívjon, vagy üzenjen nekünk még most! Tájékoztatjuk, hogy üzletkötőink személye az elmúlt napokban változott, megújuló honlapunkon a régi neveket már ne keressék! Várjuk Önöket, várjuk jelentkezésüket, hogy új életük a Legenda Lakóparkban minél hamarabb, közös örömünkre megkezdődhessen!

A Furantur Lakásépítő Rt. Tulajdonosai

Fotó: Fajkus József

Metzger Zsuzsanna

Lennék

Új horizonton
hang-madár-tűz-csík-hold-
fény-
Csillag lehetnék...

Csend

Hallgatom csendben
életem hogyan folyik
nélküled tovább

Küldemény

Ha kicsomagolsz,
vedd tenyeredre lelkem...
és ne add tovább!

Sírfelirat

Elhagyott minket
De ha eszembe ötlík
elmosolyodom

Hai-ku-kac

Hiába mászom
ellenállásod burka
áttörhetetlen

Marik Adrienn: Tükröződés

Petrik István

Hét találkozás

Találkoztam a Mindenséggel.
Szembe jött velem.
Maga volt a fény, az élet,
a féltő értelem.
Találkoztam a Végtelennel.
Bújócskázott velem.
Elbújt tőlem
az erdő mélyén,
és ott volt a bérceken.
Találkoztam az Igazsággal.
Isten-hangja volt.
Kérdeztem én,
az apró ember.
Zsigeri mélyről szólt.
Találkoztam a Félelemmel.
Markába szorított.
Rám adott egy hátizsákot.
Szorongást, bánatot.
Találkoztam az Emlékeimmel.
Egy élet, és képei...
Fotók megsárgulva,
és az elmúlás réjtjei.

Találkoztam Önmagammal.
Néztem, verset írt.
Kérvényt a Teremtőhöz,
és hozta az örömhírt.
Találkoztam az Istenemmel.
Egy zarándoklaton.
Maga volt a nyom a porban,
és a meghasadt atom.
Maga volt egy levél az ágon,
és a pókháló-selyem.
Maga volt az elmélkedés,
meg a sajgó sebhelyem ...

2021.01.21. Besenyőtelek

Hóvirágtól ibolyáig

Ma láttam hóvirágot.
Kicsit néztem a tavaszt
A kiskertben figyeltem
a kis sompolygó ravaszt....
Már zöld szárba szökkent
és gyolcsfehér a lepel.
Az ember lelke már
egy kis tavaszt érdemel.

Ma láttam hóvirágot.
Tavasza volt egy kicsit.
Jött az apró hírnök.
Rám mosolygott egy kicsit.
Tudom, csak február van,
de cseppet sem titok.
Én itt az ablak mögöl
a tavasznak szorítok.

Ma láttam hóvirágot.
Kicsit tavasz lett megint...
...és lesz majd nyitnikék is
a megszokott rend szerint.
Én nem sürgetek semmit.
Türelmes ember vagyok...
és örülök majd nagyon
ha már ibolyát is láthatok.

2021.02.06. B.t.

Rendik Zsuzsa

Szálljunk tova

A szárnyaim porcogósan ropognak,
Ahogy repülök a poétákkal.
Gondolataim kuckója
recseg, nyisztorog a
bizonytalan
építkezés okából,
szuvas fából.

Kell-e a kép
miképp
Felülemelkedhetsz a
középpontból,
hogy a felhők alját – de nem,
inkább a magasságát
megkóstolhasd – igen,
– „ezt” a vattacukrot,
– „ezt” a tejszínhabot,
hogy az illúziók és játékok teljesebbek
lehessenek.

- S így könnyedebben, édesszájúbban
- Szálljanak tova.

Hűtelenség

Elröppent egy gondolat...
Elroppant egy könnycsepp a szemed sarkában
Megtorpant a világ körülötted
Elengedted te a szerelmedet

Esemény volt eleinte
S remény éltető elemed ölelő, kitárt karjaidba
Ármány font körül később
Elhitte ő, amit mások sugdostak

Meghidegült minden tegnap óta
Megridegült a szíved helye itt, a jobbik oldalon
Szaladgál a futó ideg benned
Sírsz, csak sírsz nap nap után

Vársz kárhozatodra
Jársz némán
Kérsz újat
Holott ezt sem érdemelted meg.

Hűtelen – voltál te.

Apró Fénysugár

~ megérkeztél ~

Angyalszárnyak suhannak a kéklő égen át,
megcsendül egy csengettyű, a vén idő megáll.
Titkot sejt a nagyvilág, új csodára vár:
a Mennysországból földre ér egy apró fénysugár.

Csendes éjszakán angyal hangja száll ~
Érkezel, talán, édes kisbabám!

Ó, várva-várt pillanat, már nem csak képzelet:
pillantásunk összeér, érzem a kis szíved .
Minden kincsnél többet ér, hogy itt vagy énvelem.
Mindig melletted leszek és fogom két kezéd!

Csendes éjszakán angyal hangja száll ~
Itt vagy végre már, édes kisbabám!

Megérkeztél, Bendegúz, szebb lett az életem.
Boldog leszel, Kisfiam nem árthat semmi sem!

Csendes éjszakán angyal hangja száll ~
Itt vagy végre már, édes kisbabám!

Angyalszárnyak suhannak a kéklő égen át,
megcsendül egy csengettyű, a vén idő megáll.
Titkot sejt a nagyvilág, új csodára vár:
a Mennysországból földre ért egy apró fénysugár.

Csendes, téli éjszakán

Csendes, téli éjszakán halkan hull a hó,
porcukorként fénylőn csillogó.

Bársony takaró alatt szunnyad a világ,
nem zavarja semmi nyugalmát.

Csendes, téli éjszakán megtisztul szívünk,
olyan szépnek látjuk életünk.

Boldog lehet mindenki, együtt a család,
új csodára vár a nagyvilág.

Karácsony ünnepén titkot súg
a messziség, eltölt a jó
és egy angyalka már csendesen
a földre száll, míg hull a hó.

Csendes, téli éjszakán születik a fény,
a sötétség hatalma véget ér.
Gyermekarcú Istenünk mosolyog reánk,
szabadul bűnétől a világ.

Karácsony ünnepén titkot súg
a messziség, eltölt a jó
és egy angyalka már csendesen
a földre száll, míg hull a hó.

Megszólal egy csengettyű
és az angyal ránk talál,
elhozza a szeretet dalát.

Karácsony ünnepén titkot súg
a messziség, eltölt a jó
és egy angyalka már csendesen
a földre száll, míg hull a hó.

Könnyű – vér

Nimfa – turbék,
Üres asztal.

Már indulnék,
Még marasztal.

Lázban testre,
Könnye sóvár.

Megy a zene,
Jön a pohár.

Vadul táncom,
fürgé módj,

de megjátszom.
Nem valódi!

Csakis érte!
Egyszer terem.

Égj vég(t)ére!
Perc – szerelem.

Beléd szerettem

Mint kóbor falevél
morc tüskés ágba
mint zsenge gyökerek
száz nyurga szárba

Mint csepp gyermek
tarka rét lepkébe
mint ív tinta
gyűrött kép levélbe

Apró kis hon
kályha pír lángjába
nemes költő
szeplős múzsájába

Mi okom lett légyen
leplezni vétkem
oly bambán kérdezem
eddig mint éltem

Nincs vita
Csak a bolond bátor
s szeretni nem fél
Bevallottam
éppen ezér'

Beléd szerettem

Harry úr

Fiúsan rövid hajú, ősz asszony hajladozott a ház előtti virágoskertben. Izmos testén otthonkát viselt a ruhája felett. Jó néhány éve nyugdíjas volt már és, a virág volt a szenvedélye. Két hosszú virágágyás futott a ház mellett is közöttük széles, gondozott pázsittal. Minden délután a virágait nézegette, néha lehajolt, hogy kihúzzon egy szál gyomot. Ha kigyönyörködte magát a száz fajta színes virágban, akkor oda ballagott a kapuhoz, felkönyökölt rá és nézte az utcát. Olyankor szokott csatlakozni hozzá a hatalmas németjuhász, az is feltette első lábait a kerítésre, így kicsit magasabb is volt az asszonynál. Az ismerősök meg-meg álltak az egymás mellett áldogálók előtt, kicsit beszélgetni, pletykálkodni, ahogyan az faluhelyen szokás. Nevetve nézték Harryt a kutyát. – Úgy áll az asszony mellett, mint valami uraság- mondogatták mindig. Így lett a kutyából Harry úr. Jól nevelt kutya volt Harry úr, soha nem taposta le a virágokat, ezért szabadon jöhetett – mehetett a ház körül. Más állatok is voltak hátul a baromfiudvarban. Tyúkok, kacsák, libák. Egy hatalmasra nőtt gúnár volt még, aki szabadon járkált, de az maga szabadságolta magát mindig, amikor kirepült füvet csipegetni a gyepre. Egy nap a háziak arra lettek figyelmesek, hogy a gúnár feje a kutya szájában van, az hátrálva, fejnél fogva húzza erre-arra a szárnyast, így tántorognak össze-vissza az udvarban. Mire rémületükből felocsúdtak, addigra a kutya elengedte a gúnárt, az tovább legelt, a kutya hevert, mintha mi sem történt volna. De ezután az eset után már szemmel tartották őket. Látják egyszer, hogy a gúnár, hosszú nyakát nyújtogatva, oda megy a kutya elé, az hatalmas szájába fogja annak a fejét és megint táncolnak körbe az udvaron. A család, az asszony a fia meg a menyé, úgy dőlt a nevetéstől, hogy még a könnyük is kicsordult. Rendszeres produkciója lett ez a két állatnak, amivel jól elszórakoztatták magukat és a nézőiket is. A fiatal párnak, még azon a nyáron kislánya született. Ki-ki vitték a csecsemőt a levegőre, ha alább hagyott a forróság. Persze a kutya mindig ott legyeskedett körülöttük. Gondolták, bemutatják Harry úrnak a gyermeket. Elé tartották, hogy jól szemügyre vegye a babát, de az vagy lesunyta a

fejét, vagy úgy csavargatta, tekergette a nyakát, hogy még véletlenül se kelljen egy pillantást se vetnie arra a furcsa szagú miccsára. Mindegy, majd megszokja gondolták a fiatal szülők és nem erőltették tovább a dolgot. Valamivel később, talán egy-két hét múlva, tárva hagyták a lakás ajtaját, be lehetett látni egészen a fiatalok hálósobájáig. Ott bent a heverőn üldögélt az anya, ölében a kicsivel. Hirtelen, váratlan, beviharzott az udvarról a hatalmas németjuhász, végig nyalta a gyermek arcocskáját és ugyanazzal a lendülettel már újra kint is termett az udvaron. Az anyának még arra sem volt ideje, hogy elkapja a kutya hatalmas nyelve elől a csecsemőt. Úgy látszik így jelezte nekik Harry úr, hogy meghányta vetette magában a dolgokat és úgy döntött, hogy befogadja a falkába ezt a nyekergő csomagot, mert attól fogva önként őrt állt vagy inkább csak őrt feküdt a babakocsi mellett, ha kitették délutánonként a teraszra aludni a kislányt.

Üres, fehér vászon előtt

Ötvenszer- hetven, ez a fehér vászon.
Most még ráképzélhetem egész világom.

Ráfesthetném a Holdat a Napot,
Az égről az összes csillagot.
Festhetnék kéket, zöldet.

A FÖLDET

Ráfesthetnék sietős embereket,
Kocka fejűeket, és kerek fejűeket.
Egy embert, kinek üres a belseje,
Egy másikat, kinek soká lesz elseje.
Festhetnék egy csepp bánatot,
Festhetnék boldog pillanatot,
Az egész rohanó életet...
De ha az ecset a kezembe kerül,
Akkor a világ lecsendesül,
Az idő megáll.

Nagyapa

NAGYAPA SOHA NEM SÍRT. Nagyapa kemény ember volt. Férfi-ember. Nagyapa huszár volt az első háborúban. Mindene a ló volt. Mindenki tudta a faluban, hogy a lovát onnan is épségben hozta haza.

A második háború után a szüleim a városba költöztek. Apám ott kapott munkát. Csak nyáron találkoztam Nagyapáékkal, mikor a nyári szünetben náluk voltam. Ott egészen más volt minden, mint otthon. Nagymama ugyan kedvezett volna nekem, de Nagyapa véleménye más volt. *„Nálunk vagy, itt más a rend, mint városon. Az állatok nem tudják magukat gondozni. Az a mi dolgunk. Most a tied is. Megmondom, mit csinálj és azt kell csinálnod. Rendnek kell lenni. Rend a lelke mindennek.”* Így azután minden napra megvolt a dolgom. Kacsákat kiengedni a patakra, libákat a kertek alá. Délután behajtani mindet. Vízet adni minden baromfinak. A kutya tájába is minden nap tisztát. Attól eleinte féltem, de a nappal láncra kötött komondor rám sem nézett. A tojásokat összeszedni szerettem. Volt két kendermagos, kopasznyakú tyúk, amelyik a sövény alatt szeretett tojni. Ha Nagymama nem mutatja meg, hová, ott is maradtak volna a tojások. A jércék alkonyatkor felgallyaztak a pajta melletti kis fákra. Két fiatal barackfa volt ott, sötétedés után onnan kellett leszedni és a tyúkölba zárni őket. Ha rágondolok, ma is érzem a szárnyuk alatti bőrük forróságát. Az istállóban a ló körül nem volt semmi dolgom. Azt csak nézhettem. Szép pej volt, fekete sörénnyel-farokkal. Legszebb a gömbölyű tomporán ragyogó szőr volt, ha benéztem a félajtón. És a szeme, amikor visszanézett rám, vagy, mikor befogták a kocsiba.

Kiskamasz voltam, amikor Nagymama meghalt. A tiszta szobában ravatalozták föl. Megengedték, hogy én is megnézzem. Fehér volt az arca és sima. Olyan fehér szőttessel volt letakarva a faragottas tükör is a két ablak között. *„Hogy a lelke vissza ne jöjjön.”* Anyukám sírt. A Nénje is sírt. Apukám egy kicsit és a testvérem is. Juli ángyi is sírt. Sírtak a szomszédok, a barátok. Sírt az az aszszony, aki kántor volt a templomban, még a párttitkár felesége is sírt. Mindenki sírt, sírtam én is. Nagyapa nem sírt.

Nagymama koporsóját a cinteremből négy ember vitte a temetőbe. Nagyapa cimborái. Erős parasztemberek voltak, meg sem izzadtak. Nem volt messze a sírgödör és a mama sem volt nehéz. Amikor a göröngyök dübörögni kezdtek a koporsóra, megint mindenki sírt. Nagyapa nem sírt.

Azután évekig nem jártam arra. Karácsonyra, Újévre és Húsvétkor írtam képeslapot nagyapámnak. Annak ellenére, hogy sosem válaszolt. De anyám ragaszkodott hozzá. *„Téged szeret. Nincs már ottan senkije.”* Erről mindig eszembe jutott, ahogy Nagyapa egyedül ült a presbíterek padjában, a templomban, a Mózes-székkal szemben. A temetőben úgy voltak a sírok, a családoké egymás közelében, egy bokorban, ahogy a templomban volt az ülésrend. Régebben a fontosabb emberek neve, a módosabb gazdáké, ott volt a pad elején felírva. De a kommunista időben lefestették. Inkább az összes padot kékre festették, a támlák szegélyét meg zöldre. Mint a bicikli zománcozása, még csillogott is. Nekem nagyon furcsa volt.

Másodikos gimnazista voltam a forradalom őszén. És két évvel később, már egyedül utazva, elmentem meglátogatni nagyapámat. Késő nyár volt, de még nem ősz. Abban az évben írta az újság, hogy az egész országban befejeződött a téészesítés. Tanyavillamosítási programról, a mezőgazdaság átszervezéséről szóltak a hírek. *„A jövő héten nálunk is téeszcsé lesz”,* írta egy lapon, ákom-bákom öreges betűivel Nagyapa. Valahogy nyugtalan lettem, amikor a sárgás lapot néztem. Gondoltam, *„meglátogatom. Nem szokott írni.”* A vonat ablakán kibámulva nem láttam változást az emlékeimhez képest. A vasúttól csak két kilométer volt a faluig. A kövesút szélén ugyanúgy rúgtam a port, mint gyerekkoromban. Majdnem kedvem támadt levenni a cipőmet is. De aztán mégsem.

A faluban senkivel nem találkoztam az utcán. Csönd volt. A vonattól is egyedül jöttem. Egy tarka macska ment át előttem az úton. Átugrotta az árkot. A toronyóra hármat ütött. Nagyszüleim háza az utca árnyékos oldalán volt. *Nem a napos oldalon.* A deszkakerítés mintha kopottabb lenne. A kiskapu nyikordulva nyílt. Az udvaron is csend. A ház és a nyári konyha ajtaja is becsukva. Mintha nem lakna itt senki.

Elbizonytalanodtam. Megtorpantam. Azután észrevettem, hogy hátul, az istálló mellett a lócán mégis ül valaki. Először nem ismertem meg. Sokkal kisebb volt, mint nagyapám. Ahogy közeledtem hozzá, láttam, hogy mégis ő az, Nagyapa. Messziről köszöntem. Nem nézett rám, inkább elfordult. Amikor mellé értem, csak annyit mondott rekedten: „*délelőtt elvitték a lovamat.*” Rázkódott a válla. Azután felém fordult. Nagyapa sírt.

2010. november 12.

Bármikor

egyszercsak
minden

esetlegessé válik

bármikor
bármilyen

megtörténhet

még nem ott
de már nem itt

csak remélem, hogy innen
talán még van visszaút

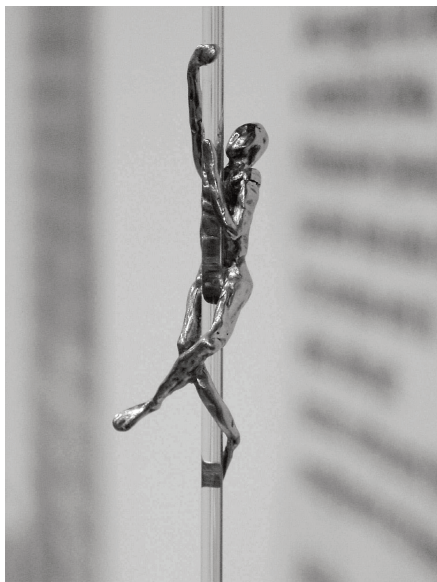
(kérdeszlek, s válaszod:
Bármikor...
bármikor?)

TÉ-GALÉRIA

Ilka Gábor

Sielő

Lélekúton

Életfolyam

Színek és formák összhangja

Fészekrakó

Apróvirág

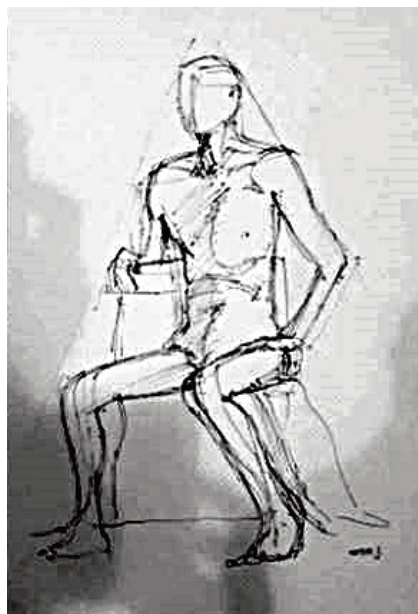
Tél

Lány fák árnyékában

Az öreg hár

Fiu vázlat

Művészbarátságos pillanatkép

Balogh János, Temesi Éva, Ilka Gábor (Érd, 2007)

Fotó: Fajkusz József

Temesi Éva Irodalmi Kör honlapja:

www.teik.eoldal.hu

Szerkesztőség:

teik.habos@gmail.com